

2019-12-16

Till
Regionfullmäktige

För kännedom
Styrelse/nämnder

Granskning – Styrning och uppföljning avseende fastighetsinvesteringar

Landstingens och regionernas investeringar har mer än fördubblats de senaste tio åren. Många sjukhus byggdes under 1960-1970-talen då hälso- och sjukvården expanderade kraftigt. Därför pågår nu på många håll investeringar och ombyggnationer i sjukvårdens lokaler. Lokaler anpassas till utvecklad medicinsk teknik, förändrad verksamhet etc. I Region Gävleborg görs den största satsningen någonsin på om- och tillbyggnad av länets sjukhus. I april 2016 antog regionfullmäktige byggprogram-fastighetsutvecklingsplaner för Hudiksvalls och Gävle sjukhus. I juni 2016 beslutade regionfullmäktige att bevilja budget med 525 mkr för genomförande av program- och systemskede. Budget för genomförande av programmet uppgår totalt till 5 025 mkr. För 2019 uppgår investeringsramen till 521 mkr.

Investeringar är ofta svåra att planera och genomföra inom utsatt tid och till budgeterad kostnad. Vanliga problem kan vara att kostnadsbilden underskattas samt att uppföljningar under och efter investeringen inte genomförs. Revisorerna i Region Gävleborg har utifrån sin risk och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en granskning av regionstyrelsens styrning, interna kontroll och uppföljning av fastighetsinvesteringar. Revisorerna har uppdragit till PwC att genomföra granskningen. Granskningen har besvarat följande revisionsfråga:

Är regionstyrelsens styrning och uppföljning av investeringar tillräcklig?

Revisorerna gör sin bedömning utifrån skalan ”ej uppfyllt”, ”i begränsad utsträckning”, ”till övervägande del” eller ”helt uppfyllt”.

Den sammantagna revisionella bedömningen är att regionstyrelsen, i begränsad utsträckning, har säkerställt att styrning och uppföljning av investeringar är tillräcklig.

Ansvarsfördelning avseende fastigheter och investeringar är inte tydliggjort i reglemente för regionstyrelsen och det saknas en formell reglering av utskottets (FTMUs) roll och uppdrag utöver det initiala beslutet från 2015 om att inrätta utskottet. Lokalförsörjningsstrategi 2016–2021 är regionens övergripande styrdokument avseende lokalförsörjning och investeringsprocess. Vår bedömning är att regionen endast delvis verkar i enlighet med beslutad lokalförsörjningsstrategi.

Regionen saknar en övergripande lokalförsörjningsplan som redogör för hur regionen fastighetsbestånd samt hur lokalförsörjning ska tillses. Det saknas vidare en regionövergripande plan för hur hälso- och sjuk-vårdsverksamheten ska utvecklas. Vi noterar att det finns enskilda fastighetsutvecklings- och lokalförsörjningsplaner som omfattar begränsade geografiska områden. Avsaknad av en samlad lokalförsörjningsplan samt ej uppdaterade fastighetsutvecklingsplaner riskerar enligt vår bedömning att medföra att regionens investeringsresurser inte samordnas på ett effektivt sätt och i värsta fall till förgävesinvesteringar.

Verksamheterna involveras i både planerings- och genomförande processerna avseende fastighetsinvesteringar, vår bedömning är dock att detta inte sker på ett tillräckligt ändamålsenligt sätt. Det är inte tydligt utifrån varken erhållna beslutade styrande dokument eller framtagna stödande dokument vilken funktion som har mandat att utse projektledare från verksamheten och det saknas en tydlig arbetsbeskrivning för rollen.

Vår bedömning är att det inte sker en tillräckligt frekvent rapportering till regionstyrelsen samt att uppföljningen sker på en alltför övergripande nivå.

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- säkerställa att reglementet tydliggör fastighetsägaransvaret och ansvaret för fastighetsinvesteringar samt att det sker en formalisering och tydliggörande av utskottets roll och uppdrag.
- göra en översyn av *Lokalförsörjningsstrategi 2016–2021*
- tydliggöra ansvar och roll för den projektledare som utses för verksamheten.
- utveckla en heltäckande projekthandbok som stöd för Regionfastigheters genomförande av investeringsprojekt.
- årligen välja ut investeringsprojekt som särskilt ska följas utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv samt att fastställa internkontrollplan som omfattar både åtgärder för att reducera bedömda risker samt tydliggöra vilka kontrollåtgärder som ska genomföras.
- säkerställa en mer frekvent samt detaljerad uppföljning avseende fastighetsinvesteringar.

Gävle 2019-12-16

För Region Gävleborgs revisorer


Olof Bengtsson
Ordförande


Sture Sandberg
Vice ordförande